หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในด้านการศึกษาของพระภิกษุและสามเณร
คำสำคัญ	การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ / การศึกษา / พระภิกษุและสามเณร
ชื่อนักศึกษา	พระครูปลัดสามารถ รัตนพลแสน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.บวรวิทย์ เปรื่องวงศ์
	รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

พระภิกษุและสามเณรเป็นพลเมืองไทยกลุ่มหนึ่งที่ถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพในด้านการศึกษามากที่สุด ทั้งทางกฎหมายและทางสังคมในทางกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับพ.ศ.2545 บัญญัติให้ "บุคคล" มีสิทธิในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีเสรีภาพในการศึกษาอบรม และได้กำหนดสถานภาพของบุคคลทั่วไปไว้โดยรวมว่า คือ ชาย หญิง คนพิการ และกำหนดสถานภาพของบุคคลพิเศษไว้ว่า คือ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ ซึ่งเนื้อหาสาระโดยรวมของกฎหมายทั้งสามฉบับดังกล่าวมาไม่มีการกล่าวถึงบุคคลที่เป็นพระภิกษุและสามเณรไว้แต่อย่างใด หากปราศจากรัฐธรรมนูญ มาตรา 100 มาตรา 102 และมาตรา115 ที่ห้ามพระภิกษุและสามเณรใช้สิทธิเลือกตั้ง สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น การที่ไม่ได้บัญญัติสถานภาพของพระภิกษุและสามเณรไว้เช่นนี้ทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพในด้านการศึกษาไม่สามารถใช้หลักของความเสมอภาคเฉพาะเรื่องมาอ้างได้ ดังนั้น เมื่อการใช้สิทธิและเสรีภาพในด้านการศึกษาไม่สามารถใช้หลักของความเสมอภาคเฉพาะเรื่องได้ จึงต้องขึ้นอยู่กับการตีความของผู้ใช้กฎหมายตามหลักความเสมอภาคทั่วไป ซึ่งยังไม่มีความชัดเจนว่าพระภิกษุและสามเณรมีสิทธิและเสรีภาพในด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ การที่รัฐธรรมนูญมาตรา 73 บัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่รับการศึกษาอบรมตามที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุเจ็ดปีจนถึงอายุสิบหกปี เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกฎหมายดังกล่าวยังบัญญัติให้ผู้ปกครองส่งเด็กที่มีอายุเจ็ดปีจนถึงอายุสิบหกปีเข้าเรียนในสถานศึกษา ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามย่อมมีความผิด

SPU CHONBURI

ดังนั้นจากบทบัญญัติที่กำหนดบังคับไว้ข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่าประเทศไทยบังคับให้เด็กไทยทุกคนที่มีอายุเจ็ดปีจนถึงอายุสิบหกปีต้องเข้าเรียนในสถานศึกษา ผลจากการบัญญัติกฎหมายไว้เช่นนี้ทำให้เด็กที่มีอายุระหว่างนี้ไม่สามารถเข้าบวชเป็นสามเณรได้ เพราะเมื่อบวชแล้วไม่สามารถเข้ารับการศึกษาภาคบังคับได้ ย่อมส่งผลให้พระพุทธศาสนาไม่มีสามเณรที่มีอายุระหว่างนี้ ส่วนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่รัฐธรรมนูญถือว่าเป็นเสรีภาพในการศึกษาตามมาตรา 50 ก็ไม่มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยใดที่บัญญัติให้สิทธิและเสรีภาพในการเข้ารับการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรไว้เป็นการเฉพาะ จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษานั้นๆว่าจะให้พระภิกษุและสามเณรเข้ารับศึกษาได้หรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้สถาบันพระพุทธศาสนาใช้ประโยชน์จากบุคลากรทางพระพุทธศาสนาไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุและสามเณรผู้ทำหน้าที่สอนด้านศาสนาสามารถเป็นผู้สอนและเผยแพร่ศาสนธรรมอย่างมีศักยภาพและถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกลมกลืนกับวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชนในภาวะปัจจุบันจึงควรที่จะส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรให้มีความเข้มแข็งมีความรู้ในวิชาการทุก ๆ ด้าน เพื่อสืบทอดศาสนธรรมและศาสนทายาทและจรรโลงพระพุทธศาสนาในประเทศไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป แต่การที่จะกระทำอย่างนั้นได้จำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายให้การกำหนดสถานภาพของบุคคลที่เป็นการเฉพาะครอบคลุมถึงพระภิกษุและสามเณรด้วย และแก้ไขสิทธิและเสรีภาพในการเข้ารับการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรให้มีความชัดเจนตามหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องเพื่อป้องกันการใช้หลักความเสมอภาคทั่วไปมาตีความกฎหมายซึ่งไม่มีความแน่นอนและพระภิกษุและสามเณรอาจถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการเข้ารับการศึกษาได้ และให้ยกเลิกคำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องห้ามพระภิกษุและสามเณรเรียนวิชาชีพ หรือสอบแข่งขันอย่างคฤหัสถ์ พ.ศ.2538 ที่ขัดต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

SPU CHONBURI

Thesis Title	Legal Measures Concerning The Projection Of The Rights And Freedoms In The Education Of Monks And Novices
Keywords	Protection Of The Rights And Freedoms / Education / Monks And Novices
Student	Phrakrupalad Samart Rattanapolsaen
Thesis Advisor	Dr. Borwonwit Pruengwong
	Associate Professor Suwit Nimnoi
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2011

ABSTRACT

Monks and novices are a group of Thai citizens, who are restricted of most of their rights and freedoms on education by the law and society. In the constitutional law of the Kingdom of Thailand 2007, the National Education Act 1999 and its amendments (No. 2) 2002 and (No. 3) 2010 and the Compulsory Education Act 2002, enacted for the "individuals" to have their right to basic education and freedoms in the study and training. They define the status of the general people overall as men, women, disable people and the status of the special people as military, police, civil servants and other state officials and employees or workers of the state. The general content of the three laws have not mentioned the monks and novices whatsoever, and the constitution sections 100, 102 and 115 prohibit the monks and novices from exercising their franchise or apply as a candidate for the membership of parliament or the Senate. While they do not enact the status of the monks and novices have caused the exercise of rights and freedoms on education cannot use the principle of specific equality. Thus, when there is an exercise of rights and freedoms on education cannot exercise the principle of specific equality it depends on an interpretation by the law enforcement agencies according to the general principle of equality. However, it is not clear that the monks or novices have the right and freedom on education in accordance with the constitution. While the constitution section 73 requires the people having a duty to be educated according to the law, and the national education law defines to have nine-year compulsory education for the children from the ages of seven through 16 years to study in the

SPU CHONBURI

basic institution. The law also requires the parents to send their children from the ages of seven to 16 years old to study in school, meanwhile the parents that fail to do so may have committed an offence unwittingly.

Thus, from the provision that requires above shows Thailand compels all Thai children from the ages of seven to 16 years old have to study in school. As a results, it causes the children at these ages cannot become a novice. Because after the ordination they cannot receive the compulsory education and it will result in Buddhism has no novices at these ages. While the study in the higher education that the constitution considers it as freedom in education pursuant to Section 50 had no University Act that gives the right and freedom to receive education for the monks and novices specifically. It depends on the discretion of that school to allow the monks and novices to study or not. Therefore, for the Buddhist institution to benefit from the Buddhist personnel, regardless of being a monk or novice to teach on religion can be a teacher or missionary with correct, suitable and consistent potential in harmony with the Buddhist way of life. At the present situation we should promote and support education of monks and novices to grow in strength in academic knowledge in all fronts to inherit the religion and religious heirs, as well as promoting Buddhism in Thailand to have more prosperity. Meanwhile, doing so requires amending the law to define the individual status specifically covers the monks and novices as well. Remedy of the right and freedom to receive education of the monks and the novices must have clarity according to the principle of equity, especially to prevent the use of the universal equality to interpret the law that has no certainty and the monks and novices may be restricted of their right and freedom to receive education. Also it should rescind the order by The Sangha Supreme Council on prohibiting the monks and novices to study in vocational subjects or to sit in lay examinations 1995 that is against the basic human rights and the constitution.

SPU CHONBURI